

Bruxelles, 26. svibnja 2020.
REV1 – zamjenjuje obavijest
od 19. ožujka 2018.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O AUDIOVIZUALNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Nadalje, nakon isteka prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina bit će treća zemlja u pogledu provedbe i primjene prava EU-a u državama članicama EU-a.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju nakon isteka prijelaznog razdoblja.

Savjet sudionicima:

- ¹ Treća zemlja jest zemlja koja nije država članica EU-a.
- ² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).
- ³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.
- ⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.
- ⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Pružateljima usluga u okviru područja primjene Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga posebno se savjetuje da procijene posljedice isteka prijelaznog razdoblja s obzirom na ovu obavijest.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja propisi Unije o audiovizualnim i medijskim uslugama, a posebno Direktiva 2010/13/EU⁶ (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama), prestaju se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

1. ZEMLJA PODRIJETLA I NADLEŽNOST

Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama oslanja se na tzv. načelo zemlje podrijetla, u skladu s kojim pružatelji medijskih usluga⁷ općenito podliježu samo zakonodavstvu i nadležnosti svoje zemlje podrijetla koja je država članica EU-a (kako je utvrđeno u Direktivi), uključujući prijem i/ili ponovni prijenos njihovih programa u drugim državama članicama EU-a.

U Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama utvrđena su posebna pravila za određivanje koja država članica EU-a ima nadležnost nad pružateljem medijske usluge u skladu s načelom zemlje podrijetla. Konkretnije, takvi su pružatelji u nadležnosti tijela države članice u kojoj imaju poslovni nastan na temelju posebnih kriterija utvrđenih u Direktivi⁸. Ako ti kriteriji nisu primjenjivi, utvrđuju se dodatni kriteriji za pružatelje medijskih usluga koji emitiraju preko satelita⁹. U slučajevima kada nijedan od navedenih kriterija nije primjenjiv, nadležna država članica jest ona u kojoj pružatelj usluga ima poslovni nastan u smislu članaka od 49. do 55. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja pružatelji audiovizualnih medijskih usluga koji se trenutačno nalaze u nadležnosti tijela Ujedinjene Kraljevine (primjerice jer imaju poslovni nastan u Ujedinjenoj Kraljevini u smislu Direktive) mogu biti u nadležnosti jedne od država članica EU-a ako su ispunjeni kriteriji utvrđeni u članku 2. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Osim toga, države

⁶ Direktiva 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama), SL L 95, 15.4.2010., str. 1.

Ta je direktiva nedavno revidirana Direktivom (EU) 2018/1808 o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu, SL L 303, 28.11.2018., str. 69.

⁷ Kako je definirano u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama.

⁸ Takvi kriteriji osobito uključuju lokaciju sjedišta pružatelja usluga, mjesto gdje se donose uredničke odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi, mjesto na kojem radi većina zaposlenika koji sudjeluju u usluzi (usp. članak 2. stavak 3. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama).

⁹ Ti su kriteriji sljedeći: država članica u kojoj se nalazi satelitska uzlazna veza ili, ako u državi članici nema satelitske uzlazne veze, država članica kojoj pripada satelitski kapacitet kojim se koristi pružatelj usluga (usp. članak 2. stavak 4. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama).

članice EU-a slobodno će moći poduzeti sve mjere koje će smatrati prikladnima u pogledu audiovizualnih medijskih usluga koje dolaze iz Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje i ne ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 2. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, pod uvjetom da su u skladu s pravom Unije i međunarodnim obvezama Unije te, ako je primjenjivo, u okviru Europske konvencije o prekograničnoj televiziji¹⁰ (usp. uvodnu izjavu 54. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama).

2. ZEMLJA PODRIJETLA I SLOBODA PRIJENOSA/PRIJEMA

Na temelju članka 3. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama države članice EU-a osiguravaju slobodu prijema i na svojem državnom području ne ograničavaju ponovne prijenose audiovizualnih medijskih usluga iz drugih država članica zbog razloga koji spadaju u područja usklađena tom direktivom.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja sloboda prijema i ponovnog prijenosa utvrđena u članku 3. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama više se neće primjenjivati na prijem i ponovni prijenos audiovizualnih medijskih usluga pružatelja medijskih usluga iz Ujedinjene Kraljevine u EU-u. Stoga će države članice EU-a na temelju nacionalnog prava i, ako je primjenjivo, u okviru Europske konvencije o prekograničnoj televiziji i drugih primjenjivih odredaba međunarodnog prava, imati pravo ograničiti prijem i ponovni prijenos audiovizualnih medijskih usluga podrijetlom iz Ujedinjene Kraljevine¹¹.

Na internetskim stranicama Komisije o propisima Unije o audiovizualnim medijskim uslugama (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/audiovisual-media-services>) dostupne su opće informacije o zakonodavstvu Unije koje se primjenjuje na audiovizualne medijske usluge. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija

Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije

¹⁰ Dvadeset od 27 država članica EU-a i Ujedinjena Kraljevina stranke su te konvencije. Sljedeće države članice EU-a nisu stranke: Belgija, Danska, Grčka, Irska, Luksemburg, Nizozemska i Švedska (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/132>). Područje primjene te konvencije ograničenije je od područja primjene Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama jer se tom konvencijom uređuju samo usluge televizijskog emitiranja. Audiovizualne medijske usluge na zahtjev i usluge platformi za razmjenu videozapisa nisu obuhvaćene tom konvencijom.

¹¹ Člancima 13., 16. i 17. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama utvrđuju se posebna pravila za promicanje distribucije i proizvodnje europskih djela, kao što su minimalne kvote rezervirane za europska djela. Prema članku 1. stavku 1. točki (n) Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, djela se smatraju „europskima” ako su podrijetlom iz europskih trećih zemalja koje su stranke Europske konvencije o prekograničnoj televiziji Vijeća Europe i ispunjavaju uvjete iz članka 1. stavka 3. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Stoga, u skladu s aktualnom verzijom Direktive i ne dovodeći u pitanje bilo koju buduću izmjenu pravnog okvira, djela podrijetlom iz Ujedinjene Kraljevine smatraju se europskim djelima čak i nakon isteka prijelaznog razdoblja u svrhu ispunjenja kvota na temelju članaka 13., 16. i 17. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama.